

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 724

din 19 decembrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015

privind Codul fiscal

Publicată în MOR 91/31.01.2025

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Titirișcă	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, excepție ridicată de Sevastița Stoian în Dosarul nr. 58/98/2024 al Tribunalului Ialomița — Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.009D/2024.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că la dosar au fost depuse memoriile *amicus curiae*, în sensul admiterii excepției de neconstituționalitate.

4. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 1.201D/2024, nr. 1.331D/2024, nr. 1.520D/2024, nr. 1.522D/2024, nr. 1.562D/2024, nr. 1.563D/2024, nr. 1.623D/2024, nr. 1.624D/2024, nr. 1.698D/2024, nr. 1.701D/2024, nr. 1.740D/2024, nr. 1.741D/2024, nr. 1.821D/2024-nr. 1.824D/2024, nr. 1.832D/2024, precum și nr. 1.833D/2024-nr. 1.835D/2024, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași dispoziții legale, excepție ridicată de Ștefania Stan în Dosarul nr. 965/3/2024 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Carmen Maria Zaharia în Dosarul nr. 89/98/2024 al Tribunalului Ialomița — Secția civilă, de Viorica Alionte în Dosarul nr. 335/113/2024 al Tribunalului Vrancea — Secția I civilă, de Călin George Hosu în Dosarul nr. 1.122/108/2024 al Tribunalului Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, de Daniela Brița și alții, de George Coca, precum și de Eugenia Ion în dosarele nr. 3.928/3/2024, nr. 4.493/3/2024 și nr. 3.061/3/2024 ale Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Marius Neculcea și Corina Corbaci în Dosarul nr. 1.037/108/2024 al Tribunalului Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de

muncă și asigurări sociale, de Elena Cristina Lungu și alții în Dosarul nr. 155/90/2024 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, de Costel Catrinou în Dosarul nr. 187/98/2024 al Tribunalului Ialomița — Secția civilă, de Andrei Vlăduț Sebeșan și alții în Dosarul nr. 248/85/2024 al Tribunalului Sibiu — Secția I civilă, de Aurel Gogoci, Ion Micuț și Maria Nemoianu în Dosarul nr. 204/90/2024 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, de Doina Anghel și alții, de Viorica Cosma și Veronica Năstăsie, de Ioana Ilie și alții, precum și de Theodor Mrejeru în dosarele nr. 2.687/3/2024, nr. 3.064/3/2024, nr. 3.095/3/2024 și nr. 4.392/3/2024 ale Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Leontin Lungu și Alexandru Daniel Petre, de Rodica Dinu și Nicolae Coameșu, precum și de Mărioara Dicu în dosarele nr. 156/90/2024, nr. 329/90/2024, precum și nr. 408/90/2024 ale Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, respectiv de Oprica Mihaela Mărgineanu în Dosarul nr. 428/101/2024 al Tribunalului Mehedinți — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale.

5. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

6. Curtea pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.201D/2024, nr. 1.331D/2024, nr. 1.520D/2024, nr. 1.522D/2024, nr. 1.562D/2024, nr. 1.563D/2024, nr. 1.623D/2024, nr. 1.624D/2024, nr. 1.698D/2024, nr. 1.701D/2024, nr. 1.740D/2024, nr. 1.741D/2024, nr. 1.821D/2024-nr. 1.824D/2024, nr. 1.832D/2024, precum și nr. 1.833D/2024-nr. 1.835D/2024 la Dosarul nr. 1.009D/2024, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere, în esență, că nu este încălcat principiul egalității în drepturi a cetățenilor, întrucât aceeași sumă este neimpozabilă în cazul fiecărui tip de pensie reglementat de art. 101 din Legea nr. 227/2015. Totodată, prin modul de reglementare a sarcinii fiscale este asigurată proporționalitatea acesteia, iar valoarea indicatorilor folosiți pentru calculul impozitului — câștigul salarial mediu brut și câștigul salarial mediu net — este stabilită anual, ceea ce face ca aceștia să fie cunoscuți de toți destinatarii legii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

8. Prin Încheierea din 13 martie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 58/98/2024, **Tribunalul Ialomița — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal.** Excepția a fost ridicată de Sevastița Stoian și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.009D/2024.

9. Prin Încheierea din 28 martie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 965/3/2024, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XVIII din Legea nr. 282/2023, precum și a celor ale art. 101 din Legea nr. 227/2015.** Excepția a fost ridicată de Ștefania Stan și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.201D/2024.

10. Prin Încheierea din 27 martie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 89/98/2024, **Tribunalul Ialomița — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Carmen Maria Zaharia și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.331D/2024.

11. Prin Încheierea din 8 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 335/113/2024, **Tribunalul Vrancea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 alin. (2) lit. b) pct. (i)-(iii), alin. (2) lit. c) pct. (i)-(iii) și alin. (3) din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Viorica Alionte și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.520D/2024.

12. Prin Încheierea din 25 aprilie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 1.122/108/2024, **Tribunalul Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Călin George Hosu și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.522D/2024.

13. Prin Încheierea din 8 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 3.928/3/2024, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin art. XVIII din Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Daniela Brița și alții și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.562D/2024.

14. Prin Încheierea din 8 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 4.493/3/2024, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a**

dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin art. XVIII din Legea nr. 282/2023. Excepția a fost ridicată de George Coca și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.563D/2024.

15. Prin Încheierea din 16 aprilie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 3.061/3/2024, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Eugenia Ion și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.623D/2024.

16. Prin Încheierea din 9 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 1.037/108/2024, **Tribunalul Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Marius Neculcea și Corina Corbaci și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.624D/2024.

17. Prin Încheierea din 14 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 155/90/2024, **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Elena Cristina Lungu și alții și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.698D/2024.

18. Prin Încheierea din 13 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 187/98/2024, **Tribunalul Ialomița — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Costel Catrinou și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.701D/2024.

19. Prin Încheierea civilă din 14 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 248/85/2024, **Tribunalul Sibiu — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Andrei Vlăduț Sebeșan și alții și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.740D/2024.

20. Prin Încheierea din 29 aprilie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 204/90/2024, **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Aurel Gogoci, Ion Micuț și Maria Nemoianu și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.741D/2024.

21. Prin Încheierea din 27 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 2.687/3/2024, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată

de Doina Anghel și alții și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.821D/2024.

22. Prin Încheierea din 15 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 3.064/3/2024, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 alin. (2) lit. b) și c) din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Viorica Cosma și Veronica Năstăsie și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.822D/2024.

23. Prin Încheierea din 15 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 3.095/3/2024, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 alin. (2) lit. b) și c) din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Ioana Ilie și alții și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.823D/2024.

24. Prin Încheierea din 21 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 4.392/3/2024, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Theodor Mrejeru și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.824D/2024.

25. Prin Încheierea din 29 aprilie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 156/90/2024, **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Leontin Lungu și Alexandru Daniel Petre și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.832D/2024.

26. Prin Încheierea din 24 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 329/90/2024, **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Rodica Dinu și Nicolae Coameșu și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.833D/2024.

27. Prin Încheierea din 27 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 408/90/2024, **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Mărioara Dicu și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.834D/2024.

28. Prin Încheierea din 23 mai 2024, pronunțată în Dosarul nr. 428/101/2024, **Tribunalul Mehedinți — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 227/2015, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023.** Excepția a fost ridicată de Oprica Mihaela Mărgineanu și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.835D/2024.

29. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în cauze având ca obiect pretenții privind dreptul la pensie.

30. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată, în esență, că textul de lege criticat încalcă obligația constituțională a Parlamentului de a aduce în concordanță legile cu hotărârile Curții Constituționale (în speță, Decizia nr. 467 din 2 august 2023), în detrimentul respectării principiilor constituționale și a securității juridice. Această conduită a Parlamentului, care nu reexaminează și nu ajustează actul normativ în concordanță cu decizia Curții Constituționale, contravine obiectivului legiferării, acela de a armoniza legislația cu hotărârile instanței constituționale, conform art. 147 alin. (2) din Constituție.

31. Se susține că instanța de contencios constituțional a stabilit prin Decizia nr. 467 din 2 august 2023 (paragrafele 165-168) că impozitarea pensiilor, în special a celor de serviciu, trebuie să respecte principiile fundamentale precum echitatea, proporționalitatea, rezonabilitatea și nediscriminarea. Astfel, impozitarea nu ar trebui să aibă un caracter sancționator și legiuitorul are o marjă de apreciere, dar cu condiția să nu încalce garanțiile atașate independenței sistemului judiciar. Ca atare, stabilirea regulilor și a bazei de impunere trebuie să fie făcută cu o diligență deosebită pentru a asigura respectarea principiilor constituționale și a drepturilor fundamentale ale cetățenilor, evitând discriminarea și asigurând un tratament echitabil în fața legii.

32. Prin stabilirea unei supraimpozitări numai a pensiilor speciale nu se respectă cele statuate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, respectiv faptul că legiuitorul trebuie să diferențieze impozitele pe criteriul grupelor sau categoriilor de cetățeni.

33. De asemenea, sunt neconstituționale dispozițiile art. 101 alin. (8) din Codul fiscal, potrivit cărora în cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii, precum și al sumelor reprezentând actualizarea acestora cu indicele de inflație, stabilite în baza hotărârilor judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărârilor judecătorești definitive și executorii, impozitul se calculează separat față de impozitul aferent drepturilor lunii curente, prin aplicarea prevederilor alin. (2), impozitul reținut fiind impozit final. Or, impozitul se reține la data efectuării plății.

34. Se mai afirmă că sunt încălcate cerințele referitoare la claritatea și calitatea actelor normative, întrucât art. 64 din Legea nr. 227/2015 stabilește o concepție unitară asupra impozitului pe venit pentru pensii, impunând o cotă fixă de 10%. Cu toate acestea, art. 101 din același act normativ introduce o deviere de la acest principiu, aplicând un impozit care nu a fost prevăzut de lege. Textul criticat prezintă ambiguitate în ceea ce privește definirea clară a nivelului veniturilor la care se aplică respectivele cote de impozitare. Expresiile precum „partea mai mică decât nivelul câștigului salarial mediu net”, „partea cuprinsă între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut”, precum și „partea ce depășește nivelul câștigului salarial mediu brut” nu oferă o precizie exactă asupra sumelor care intră sub incidența fiecărei cote. Formulările vagi ale textului permit o interpretare diversă și pot duce la interpretări subiective. Absența unei clarificări precise a limitei

superioare și inferioare a fiecărei categorii poate genera confuzii în rândul plătitorilor de impozit și al autorităților fiscale, contribuind la incertitudini în aplicarea regulilor fiscale.

35. De asemenea, textul nu furnizează indicatori cuantificabili și verificabili pentru a determina exact cum se calculează impozitul în situațiile specifice. De exemplu, nu se precizează explicit care este suma exactă la care se aplică procentul de 15%, respectiv când venitul se află între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut. Conform art. 101 alin. (3) din Codul fiscal, determinarea câștigului salarial mediu net se stabilește prin deducerea din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat a contribuțiilor sociale obligatorii prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) și b) din Codul fiscal și a impozitului pe venit. Normele edictate sunt neclare, determinarea câștigului salarial mediu net prin deducerea din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat a contribuțiilor sociale obligatorii și a impozitului pe venit fiind impusă fără a se specifica care este acesta, cel folosit pentru pensiile din sistemul public sau cel folosit pentru pensiile de serviciu. Expresia „utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat” nu oferă o indicație clară asupra modului exact în care se stabilește această sumă. Or, lipsa detaliilor precise cu privire la formula sau metoda de calcul poate crea dificultăți în determinarea corectă a impozitului datorat.

36. Textul criticat nu oferă suficiente detalii și orientări cu privire la modul de calcul al părții contributive a veniturilor din pensii, care ar trebui să fie un element de bază în formula de calcul al impozitului, încalcându-se astfel principiul legalității și previzibilității prevăzut de art. 1 din Constituție. Stagiul complet de cotizare pentru magistrați este de 25 de ani (pensia având regimul unei pensii pentru limită de vârstă), în timp ce stagiul complet de cotizare potrivit dreptului comun este de 35 de ani. Textul legislativ fiscal nu specifică clar care dintre aceste stagii ar trebui să fie folosit pentru calculul contributivității în privința magistraților. De asemenea, utilizarea unui stagiu de cotizare mai lung de 35 de ani pentru calculul contributivității este inechitabilă pentru cei care au efectuat un stagiul complet de cotizare de 25 de ani. Acest lucru implică o penalizare pentru cei care au contribuit mai puțin în sistemul de pensii și conduce la o distorsiune a drepturilor acestora, fiind încălcate dispozițiile art. 44 din Constituție.

37. Totodată, textul legislativ nu furnizează o formulă sau instrucțiuni detaliate cu privire la modul de calcul al părții contributive. Nu se specifică în ce mod se traduce stagiul de cotizare într-un calcul concret al părții contributive a veniturilor din pensii. O atare lipsă de claritate poate face dificilă înțelegerea și aplicarea corespunzătoare a regulilor fiscale pentru beneficiarii pensiilor de serviciu. Această incertitudine poate conduce la o interpretare variabilă și subiectivă a legii fiscale și poate crea confuzie atât pentru contribuabili, cât și pentru autoritățile fiscale. Mai mult, poate duce la riscul apariției litigiilor fiscale și a contestațiilor, deoarece diferiți beneficiari ai pensiilor de serviciu ar putea interpreta legea în moduri diferite.

38. Principiul venitului unic contribuie la predictibilitatea sistemului fiscal pentru pensionar în general și pentru

pensionarii magistrați în special. Aceștia știu că vor fi impozitați la o cotă fixă de 10%, indiferent de componența venitului lor. Introducerea impozitului diferențiat în art. 101 din Codul fiscal aduce un element de incertitudine și variabilitate, deoarece nivelul impozitului depinde acum de proporția dintre componenta contributivă și cea necontributivă ale venitului. Această variabilitate contravine principiului clarității și afectează capacitatea contribuabililor de a anticipa și planifica cuantumul pensiei obținute în urma aplicării impozitului.

39. Principiul constituțional al distribuirii echitabile a sarcinilor fiscale pentru suportarea cheltuielilor publice, stipulat de art. 56 alin. (2) din Constituție, impune necesitatea diferențierii în contribuțiile persoanelor cu venituri superioare. Cota procentuală de contribuție este unitară și nu este progresivă, variabilitatea valorică a contribuției depinzând de nivelul diferit al veniturilor. Această lipsă de progresivitate a cotei procentuale de contribuție a fost recunoscută și subliniată de Curte în Decizia nr. 56 din 26 ianuarie 2006, evidențiindu-se exclusiv diferența valorică, și nu cea procentuală a acestei cote. Prin Decizia nr. 258 din 16 martie 2010, Curtea a constatat că principiul așezării juste a sarcinilor fiscale impune ca plata contribuțiilor să se facă în același mod de către toți contribuabilii, prin excluderea oricărui privilegiu sau a oricărei discriminări, astfel încât la venituri egale contribuția să fie aceeași. În jurisprudența Curții Constituționale s-a mai stabilit că fiscalitatea trebuie să fie nu numai legală, ci și proporțională, rezonabilă, echitabilă și să nu diferențieze impozitele pe criteriul grupelor sau categoriilor de cetățeni.

40. Așadar, legiuitorul trebuie să manifeste o grijă deosebită atunci când stabilește categoria de venit asupra căreia poartă sarcina fiscală, suma concretă asupra căreia se datorează și modul concret de calcul al sarcinii fiscale. Orice modificare a sarcinilor fiscale trebuie să fie justificată de motive obiective, să se aplice unitar, să fie clară și predictibilă și să nu diferențieze contribuția fiscală pe criteriul grupelor sau categoriilor de cetățeni.

41. Modalitatea de impozitare stabilită în art. 101 din Codul fiscal, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 282/2023, încalcă dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție.

42. Textul creează o discriminare pe criteriul averii prin impunerea unor cote de impozit progresive în funcție de nivelul venitului, în ceea ce privește partea necontributivă a veniturilor din pensii. Discriminarea se datorează introducerii a 3 trepte de impozitare, fiecare asociată cu un anumit interval al veniturilor. Astfel, plătitorii de impozit cu venituri sub nivelul câștigului salarial mediu net sunt supuși unei cote de 10%, în timp ce aceia cu venituri între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut sunt impozitați la o cotă de 15%, iar cei cu venituri care depășesc nivelul câștigului salarial mediu brut sunt supuși unei cote de 20%.

43. Această diferențiere a cotelor de impozitare în funcție de nivelul venitului este, astfel, discriminatorie pe criteriul averii, deoarece persoanele cu venituri mai mari sunt impozitate la o cotă procentuală mai ridicată, ceea ce reflectă o abordare progresivă. Discriminarea pe criteriul averii este evidentă având în vedere faptul că impozitul crește proporțional cu nivelul veniturilor, punând o povară mai mare asupra celor cu venituri

superioare și creând o distincție fiscală bazată pe capacitatea financiară a contribuabililor.

44. Impunerea unei cote mai ridicate pentru veniturile mai mari constituie o penalizare și nu neapărat o măsură proporțională la capacitatea reală de contribuție și creează discriminare între magistrați, deoarece unii pot avea o parte necontributivă mai mare decât alții în funcție de anumite criterii, cum ar fi: vechimea, gradul profesional, funcția exercitată (de execuție sau de conducere), o perioadă de activitate mai mare. Conform sistemului de impozitare progresivă, ratele de impozitare cresc odată cu creșterea veniturilor, iar nu prin raportare la o parte contributivă/necontributivă.

45. Prin aplicarea de cote de impunere diferite în funcție de nivelul veniturilor se realizează o apropiere a veniturilor între beneficiari, deși prin munca depusă de-a lungul carierei erau îndreptățiți să primească o compensare bănească pe măsura efortului depus. În acest caz, magistrații pensionari cu venituri mai mari plătesc un impozit mai mare, ceea ce duce la o apropiere a veniturilor lor, deși criteriile în funcție de care a fost stabilită baza de calcul al pensiei au fost strict determinate de legea în vigoare la data pensionării, cum ar fi vechimea în magistratură, instanța/parchetul la care au funcționat, precum și indicatorii de performanță urmăriți pe întreg parcursul carierei profesionale, de exemplu, gradul, funcția, specializări precum doctoratul, avute la data pensionării.

46. De asemenea, aceste dispoziții creează inechitate intergenerațională. Impozitul aplicat în integralitate promovează echitatea între generații, deoarece fiecare generație de magistrați pensionari este supusă aceleiași rate de impozit asupra întregului venit din pensie, indiferent de structura specifică a pensiilor. În schimb, impozitul progresiv pe componentele constitutive ale pensiei creează inechitate intergenerațională, contrar principiului impozitării uniforme prevăzut de art. 56 alin. (2) și (3) din Constituție, care stabilește că impozitul trebuie să fie același pentru toți contribuabilii aflați în situații similare.

47. Această structură de taxare constituie o discriminare pe baza sursei de venit, încălcând astfel principiul egalității, întrucât magistrații ar trebui să fie tratați în mod egal în fața legii, indiferent de proveniența veniturilor lor (parte contributivă și necontributivă). Prin impunerea de cote diferite în funcție de nivelul veniturilor, structura de taxare propusă încearcă să echilibreze veniturile între beneficiari. Cu toate acestea, această abordare conduce la o discriminare în cazul magistraților pensionari cu venituri mai mari.

48. Raportarea legiuitorului la stabilirea unor praguri de impozitare, fie la venitul din „salariul mediu net pe economie”, fie la venitul din „salariul mediu brut pe economie”, exclusiv în cazul pensiilor de serviciu, constituie o încălcare a principiului nediscriminării, conform art. 16 alin. (1) din Constituție.

49. Conform dispozițiilor Codului fiscal, mai precis ale art. 64, nu există prevederi privind tranșe sau cote de impozitare diferite pentru venituri provenite din indemnizații sau salarii. Impozitul este aplicat asupra venitului realizat, inclusiv asupra salariilor, veniturilor asimilate salariilor și pensiilor. Este important de menționat că impozitul nu este aplicat asupra unor componente

ale venitului, cum ar fi partea contributivă sau cea necontributivă.

50. Prin noile dispoziții ale art. 101 din Codul fiscal se observă o intenție de modificare implicită a cotei unice de impozitare de 10% doar pentru veniturile provenite din anumite categorii de pensii, generând astfel o încălcare a prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, care garantează egalitatea în fața legii. Textul art. 101 din Codul fiscal creează discriminare pe criteriul vârstei între magistrații care au împlinit vârsta de acordare a pensiei publice în sistemul public de pensii și cărora le-a fost calculată partea de contributivitate și magistrații care nu au împlinit această vârstă și cărora nu le-a fost calculată partea de contributivitate. Astfel, magistraților din prima categorie li se calculează cota de impozitare în baza art. 101 lit. b) din Codul fiscal, iar magistraților din cea de-a doua categorie li se calculează cota de impozitare în baza art. 101 lit. c) din Codul fiscal, rezultând o impozitare diferită.

51. Art. 101 din Codul fiscal, astfel cum este modificat, încalcă dispozițiile art. 44 alin. (1)-(4) din Constituție, textul reflectând caracterul sancționator care influențează valoarea pensiilor. Impozitarea progresivă conduce la o reducere indirectă a valorii pensiilor, care trebuie să se reflecte cât mai aproape de quantumul indemnizației aferente funcției deținute la momentul pensionării. Impozitarea progresivă restrânge valoarea pensiilor, generând, în mod indirect, o diminuare a acestora. Este esențial ca orice impozitare să respecte limitele și condițiile stabilite de lege, iar orice măsură care afectează indirect valoarea pensiilor să fie justificată în mod corespunzător.

52. Or, prin nota de fundamentare a Legii nr. 282/2023 nu se prezintă o justificare obiectivă a acestei structuri de impozitare. Impunerea unor așa-numite praguri valorice — salariu mediu brut sau net pe economie — pentru calcularea unor impozite încalcă dreptul de proprietate pe care magistratul îl are cu privire la quantumul pensiei, drept prevăzut de art. 44 alin. (1)-(4) din Constituție. Descompunerea unui venit în componente distincte și, ulterior, impozitarea separată a acestor componente nu este o practică reglementată în legislația fiscală în vigoare. Această metodă constituie, în esență, o formă de impozitare discriminatorie a pensiei de serviciu, contravenind prevederilor constituționale menționate anterior.

53. Atât vechea, cât și noua lege privind statutul judecătorilor și procurorilor, respectiv Legea nr. 303/2004 și Legea nr. 303/2022, definesc pensia de serviciu ca fiind un venit „in integrum” — echivalentul a 80% din ultima indemnizație brută lunară, inclusiv sporurile permanente aferente. Împrejurarea că pensia de serviciu conține și o parte contributivă nu schimbă caracterul unitar și unic al venitului, căci, în caz contrar, legea ar trebui să prevadă noi cote de impozitare în cuprinsul art. 64 din Codul fiscal, care să fie reluate doar în art. 101 din Codul fiscal, fapt care însă nu s-a realizat.

54. Modalitatea de determinare a pensiei de serviciu este explicit reglementată în legislația curentă, neexistând o dezagregare a acesteia în componente distincte. Pensia de serviciu a magistraților este stabilită la 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația brută de încadrare și sporurile aferente ultimei luni de activitate înainte de data pensionării.

55. Procentul menționat, calculat din baza de 80%, care constituie indemnizația de pensionare, nu a suferit modificări până în prezent. Statul, conform jurisprudenței constituționale, are capacitatea să ajusteze sau chiar să elimine acest procent în viitor, ținând cont de orientarea politicii statului în domeniul asigurărilor sociale. Cu toate acestea, orice modificare poate afecta doar viitorul, și nu situațiile anterioare. Prin adoptarea unui procent fix în stabilirea cuantumului pensiei de serviciu, raportat la indemnizația unui magistrat în activitate, se asigură, în conformitate cu principiul independenței magistratului, acordarea aceluiași tratament juridic persoanelor aflate în aceeași situație juridică. Acest lucru se aplică și beneficiarilor de venituri din pensii și/sau indemnizații pentru limită de vârstă, acordate în baza unor legi sau statute speciale. Astfel, se respectă prevederile art. 56 alin. (2) din Constituție, care se referă la distribuirea echitabilă a sarcinilor fiscale.

56. Curtea Constituțională a reiterat că statul este liber să decidă cu privire la aplicarea oricărui regim de securitate socială sau să aleagă tipul ori cuantumul beneficiilor pe care le acordă în oricare dintre aceste regimuri. Singura condiție impusă statului este aceea de a respecta principiul nediscriminării, fiind absolut necesar ca măsura de reformare a regimului fiscal privind pensiile obținute în baza unor legi sau statute speciale să fie aplicabilă tuturor categoriilor de beneficiari ai unor astfel de pensii, fără distincție. Se invocă Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020.

57. Simultan, se mai susține că stabilirea valorii de referință sau a pragului de la care se calculează treptele de impozitare trebuie să fie efectuată într-un mod clar și precis, având în vedere atât deciziile Curții Constituționale, cât și prevederile Constituției. Indicarea unui element fiscal fluctuant drept treaptă valorică, precum salariul mediu brut/net pe economie, va determina o fluctuație și în cuantumul pensiilor de serviciu, care vor fi diferite de la un an la altul, depinzând într-o măsură mai mare decât permite legea de factorul politic în cazul altor cetățeni români.

58. Compensația acordată de stat ca venit unic (cunoscută ca așa-numita parte necontributivă) alături de partea contributivă, în cazul magistraților fixată la 80% din cuantumul indemnizației brute din ultima lună de activitate, nu poate fi impozitată altfel decât se impozitează categorii de venituri din pensii. În caz contrar, statul pare să încerce reducerea cuantumului pensiilor deja stabilite sau aflate în plată printr-o metodă aparent „elegantă”, dar nelegală. Această abordare contravine principiului neretroactivității legii civile și principiului nediscriminării din Constituție, încălcându-se, de asemenea, și prevederile art. 56, ale art. 139 și ale art. 147 alin. (4) din Constituție.

59. Impozitarea progresivă în funcție de venit afectează independența judiciară și eficacitatea sistemului judiciar, contravenind dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 124 și 125. Sistemul de impozitare cu cote variabile în raport cu veniturile obținute în timpul exercitării activității, care reprezintă și baza de calcul al pensiilor, descurajează magistrații să ocupe poziții de conducere sau execuție în instanțele superioare. Acest aspect se datorează faptului că, la momentul pensionării,

aceștia vor fi supuși unei taxări mai accentuate în comparație cu colegii lor care au beneficiat de indemnizații mai reduse.

60. În forma legii supusă inițial controlului de constituționalitate se propunea un nivel de impozitare de 15%, care, însă, a fost considerat neconstituțional de Curtea Constituțională pentru că norma care prevedea acest impozit nu era suficient de clară, fiind astfel contrară art. 1 din Constituție, iar nu pentru cuantumul impozitului stabilit. Sub acest din urmă aspect, Curtea Constituțională a reținut doar că impozitarea nu poate avea un caracter sancționator, pentru că se ajunge practic la o regândire și o restructurare indirectă a înseși bazei de calcul al pensiei de serviciu, care, astfel cum s-a arătat, trebuie să reflecte o valoare cât mai apropiată de cuantumul indemnizației aferente funcției deținute la momentul la care s-a realizat pensionarea. Or, dacă baza de calcul este un element ce ține de însăși asigurarea independenței sistemului judiciar, nu este admisibilă reducerea indirectă a acesteia prin reglementarea unor impozite care în final conduc la o altă valoare a pensiei decât cea comparabilă cu indemnizația unei persoane aflate într-o funcție similară celei din care s-a realizat pensionarea. Așadar, legiuitorul dispune de o marjă de apreciere în domeniul impozitării pensiilor cu condiția să nu încalce garanțiile atașate independenței sistemului judiciar, ceea ce înseamnă că în stabilirea regulilor și bazei de impunere trebuie să manifeste o diligență deosebită.

61. **Tribunalul Ialomița — Secția civilă** opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, având în vedere considerentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 467 din 2 august 2023. În Dosarul nr. 1.701D/2024, instanța nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992.

62. **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, având în vedere considerentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 467 din 2 august 2023. Totodată, se arată că dispozițiile legale criticate pot fi constituționale doar în măsura în care acestea se interpretează în sensul că aplicarea impozitului progresiv presupune, în mod obligatoriu, determinarea în prealabil a cotei contributive (în măsura în care persoana interesată a contribuit la sistemul public de pensii/sistemul de pensii militare). În Dosarul nr. 1.821D/2024, instanța nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992.

63. **Tribunalul Vrancea — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată prin raportare la dispozițiile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) și art. 16. În acest sens, prin art. 101 alin. (2) lit. b) și c) din Codul fiscal se generează un tratament juridic diferențiat în cadrul aceleiași categorii de persoane, și anume beneficiarii pensiilor de serviciu reglementate prin Legea nr. 303/2004 și Legea nr. 303/2022, criteriul de diferențiere fiind, în esență, vârsta persoanei respective. Astfel, dacă „magistratul” pensionar are vârsta mai mare de 65 de ani, atunci pensia sa este supusă impozitării conform art. 101 alin. (2) lit. b) din Codul fiscal, întrucât are împlinită vârsta standard de pensionare în sistemul public și,

prin urmare, este determinabilă partea contributivă din pensia de serviciu. În schimb, pensia magistratului pensionar cu vârsta mai mică de 65 de ani este supusă impozitării conform art. 101 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, întrucât nu are stabilită o parte contributivă.

64. În condițiile unei „identități” de situație juridică ce a determinat stabilirea aceluiași quantum al pensiei de serviciu de care beneficiază persoane cu vârsta mai mică, respectiv mai mare de 65 de ani, stabilirea unei impozitării mai mari pentru beneficiarii cu vârste mai mici de 65 de ani încalcă principiul egalității reglementat de art. 16 din Constituție. Nu se poate reține că prevederile în discuție sunt neconstituționale doar în măsura în care se aplică magistraților pensionari cu vârste mai mici de 65 de ani deoarece, într-o astfel de situație, s-ar genera un tratament inegal în raport cu ceilalți beneficiari, acestora reținându-li-se impozit în temeiul art. 101 alin. (2) lit. b) din Codul fiscal.

65. Totodată, dispozițiile art. 101 alin. (2) lit. b) și c) din Codul fiscal sunt contrare prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, în înțelesul constituțional dezvoltat în jurisprudența Curții, în condițiile în care acestea sunt lipsite de predictibilitate și claritate în ceea ce privește beneficiarii pensiilor de serviciu care nu au împlinită vârsta standard pentru pensionare în sistemul public, prin raportare la conținutul art. 82 alin. (8) din Legea nr. 303/2004 și art. 211 alin. (7) din Legea nr. 303/2022. Astfel, aceste ultime norme stipulează că pensiile de serviciu ale magistraților care sunt stabilite în mod exclusiv prin raportare la criteriul vechimii în magistratură „au regimul unei pensii pentru limită de vârstă”, rezultând, fără echivoc, că ele sunt acordate în considerarea prestării unor activități pe o perioadă de minimum 25 de ani, perioadă în care s-au plătit contribuții de asigurări sociale.

66. Așadar, în mod evident, pensia de serviciu a magistraților, indiferent de vârsta pe care aceștia o au în momentul în care beneficiază de aceasta, ar trebui să aibă o componentă contributivă. Pentru magistrații pensionari cu vârsta mai mică de 65 de ani, determinarea acestei părți contributive este însă lipsită de claritate/previzibilitate, în condițiile în care legiuitorul nu a înțeles să reglementeze și întinderea stagiului complet de cotizare pentru această categorie profesională, fiind suficient de evident că aplicarea stagiului de drept comun (35 de ani) apare ca fiind injustă prin comparație cu celelalte categorii profesionale care beneficiază de pensii de serviciu și pentru care este stipulat un stagiul de cotizare mai mic.

67. **Tribunalul Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

68. **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă**, în dosarele nr. 1.698D/2024, nr. 1.832D/2024 și nr. 1.834D/2024, nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992. În dosarele nr. 1.741D/2024 și nr. 1.833D/2024, instanța opinează în sensul că dispozițiile legale criticate pun serioase probleme de tehnică legislativă și de aplicabilitate, în special pentru determinarea părții contributive și a celei necontributive în cazul unor persoane care, de cele mai multe ori, nu îndeplinesc condițiile de pensionare din sistemul public de pensii, astfel că, în raport cu

modul de interpretare și aplicare a acestora, s-ar putea ajunge la încălcarea dispozițiilor constituționale invocate.

69. **Tribunalul Sibiu — Secția I civilă** opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

70. **Tribunalul Mehedinți — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale** opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, având în vedere considerentele reținute de Curtea Constituțională cu ocazia pronunțării Deciziei nr. 467 din 2 august 2023.

71. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

72. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

73. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

74. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 decembrie 2015, care, la data sesizării Curții Constituționale cu prezenta excepție de neconstituționalitate, avea următorul cuprins:

„Calculul impozitului pe venitul din pensii și termenul de plată:

Art. 101 — (1) *Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul, potrivit prevederilor prezentului articol, la data efectuării plății pensiei, de a-l reține și de a-l plăti la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei. Impozitul reținut este impozit final.*

(2) *Impozitul lunar se determină de fiecare plătitor de venit din pensii, astfel: a) pentru venitul lunar din pensii determinat ca urmare a aplicării principiului contributivității, indiferent de nivelul acestuia, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, se aplică o cotă de impunere de 10%; b) pentru venitul lunar din pensii care are atât componentă contributivă, cât și componentă necontributivă, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, pentru partea contributivă se aplică dispozițiile lit. a), respectiv o cotă de impunere de 10%, iar pentru partea necontributivă se aplică progresiv următoarele cote de impunere: (i) 10%, pentru partea mai mică decât nivelul câștigului salarial mediu net sau egală cu acesta; (ii) 15%, pentru partea cuprinsă între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat sau egală cu acesta; (iii) 20%, pentru partea ce depășește nivelul*

câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat; c) pentru venitul lunar din pensii care are doar componentă necontributivă, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, se aplică progresiv următoarele cote de impunere: (i) 10%, pentru partea mai mică decât nivelul câștigului salarial mediu net sau egală cu acesta; (ii) 15%, pentru partea cuprinsă între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat sau egală cu acesta; (iii) 20%, pentru partea ce depășește nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(3) Determinarea câștigului salarial mediu net prevăzut în prezentul articol se stabilește prin deducerea din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat a contribuțiilor sociale obligatorii prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) și b) și a impozitului pe venit.

(4) În cazul unei pensii care nu este plătită lunar, impozitul ce trebuie reținut se stabilește prin împărțirea pensiei plătite la fiecare din lunile cărora le este aferentă pensia.

(5) Drepturile de pensie restante se defalcă pe lunile la care se referă, în vederea calculării impozitului datorat, reținerii și plății acestuia, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății.

(6) Veniturile din pensiile de urmaș vor fi individualizate în funcție de numărul acestora, iar impozitarea se va face în raport cu drepturile convenite fiecărui urmaș, conform prevederilor alin. (2).

(7) În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii stabilite pentru perioade anterioare, conform legii, impozitul se calculează asupra venitului impozabil lunar, prin aplicarea prevederilor alin. (2), se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății, și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-au plătit. Diferențele de venituri din pensii, primite de la același plătitor și stabilite pentru perioadele anterioare, se impozitează separat față de drepturile de pensie ale lunii curente.

(8) În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii, precum și al sumelor reprezentând actualizarea acestora cu indicii de inflație, stabilite în baza hotărârilor judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărârilor judecătorești definitive și executorii, impozitul se calculează separat față de impozitul aferent drepturilor lunii curente, prin aplicarea prevederilor alin. (2), impozitul reținut fiind impozit final. Impozitul se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății veniturilor respective. Impozitul astfel reținut se plătește până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-au plătit veniturile.

(9) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 3,5% din impozitul pe venit datorat pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, potrivit legii, în conformitate cu reglementările art. 1231.”

75. Curtea observă că, ulterior sesizării sale cu prezenta excepție de neconstituționalitate, art. 101 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal a fost modificat prin Legea nr. 244/2024 pentru modificarea alin. (1) al art. 100 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal și stabilirea unor măsuri fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 5 septembrie 2024, în sensul măririi plafonului de venit neimpozabil lunar de la 2.000 lei la 3.000 lei, fiind păstrat restul soluțiilor legislative criticate.

76. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3), care consacră statul de drept, caracterul democratic al statului și garantarea pluralismului politic, și alin. (5) referitor la principiile calității legii și securității juridice, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii civile, art. 16 alin. (1) referitor la principiul egalității în fața legii, art. 44 alin. (1)-(4) privind dreptul de proprietate privată, art. 56 alin. (2) și (3) referitor la sistemul legal de impuneri, art. 124 alin. (3) privind independența judecătorilor, art. 125 — Statutul judecătorilor, art. 139 alin. (1) și (3) referitor la stabilirea impozitelor și taxelor, precum și în art. 147 alin. (2) și (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale. Totodată, se invocă nerespectarea prevederilor cuprinse în art. 6 cu privire la conținutul și fundamentarea soluțiilor legislative, art. 13 referitor la integrarea proiectului în ansamblul legislației, art. 38 cu privire la exprimarea conținutului normativ și art. 61-63 referitoare la dispozițiile de modificare și completare ale actelor normative din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

77. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că textul de lege criticat reglementează în materia veniturilor din pensii, cu referire la calculul impozitului pe venitul din pensii și termenul de plată al acestuia, și că a fost introdus în Codul fiscal prin art. XVIII din Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 950 din 20 octombrie 2023.

78. În esență, elementul de noutate pe care îl aduce textul de lege criticat este instituirea unui impozit progresiv asupra veniturilor din pensii, impozit stabilit în cotă procentuală, în funcție de două criterii: pe de o parte, se face distincția între partea contributivă (venitul din pensii determinat ca urmare a aplicării principiului contributivității) și partea necontributivă a venitului din pensii, iar, pe de altă parte, se face trimitere la doi indicatori, respectiv nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat. Ca atare, Curtea constată că textul are în vedere o nouă viziune în ceea ce privește impozitarea pensiilor obținute în sistemul public și a celor stabilite în baza unor legi sau statute speciale, respectiv categoriile de pensii de serviciu și de pensii militare. Totodată, se stabilește un plafon de venit neimpozabil lunar în cuantum de 2.000 lei, aplicabil fiecărui tip de pensie obținut.

79. În continuare, analizând critica referitoare la nerespectarea cerințelor de calitate ale legii, Curtea reține că autorii excepției de neconstituționalitate invocă neclaritatea

textului de lege criticat referitor la formula de calcul al impozitului pe veniturile din pensii.

80. În ceea ce privește principiul previzibilității legii, Curtea observă că autoritatea legiuitoare, Parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile referitoare la claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate. Referitor la cerințele de claritate, precizie și previzibilitate ale normei juridice, Curtea, prin Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, ori Decizia nr. 662 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 20 ianuarie 2015, a reținut că art. 1 alin. (5) din Constituție consacră principiul respectării obligatorii a legilor. Pentru a fi respectată de destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate, precizie și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduita. Prin Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, Curtea a precizat că previzibilitatea legii presupune ca aceasta să fie suficient de precisă și clară pentru a putea fi aplicată, altfel spus să permită persoanelor interesate — care pot apela la nevoie la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat.

81. În legătură cu principiul previzibilității normei legale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, de exemplu, prin Hotărârea din 20 mai 1999, pronunțată în *Cauza Rekvényi împotriva Ungariei*, paragraful 34, că previzibilitatea consecințelor ce decurg dintr-un act normativ determinat nu poate avea o certitudine absolută, întrucât, oricât de dorită ar fi, aceasta ar da naștere unei rigidități excesive a reglementării. În Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în *Cauza Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, instanța europeană a arătat că însemnătatea noțiunii de previzibilitate depinde în mare măsură de contextul normei juridice, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Previzibilitatea legii nu se opune faptului ca persoana interesată să fie nevoită să recurgă la o bună consiliere pentru a evalua, la un nivel rezonabil în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea decurge dintr-o anumită acțiune. Totodată, din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulilor mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Interpretarea și aplicarea unor asemenea texte depind de practică (hotărârile din 25 mai 1993 și din 15 noiembrie 1996, pronunțate în cauzele *Kokkinakis împotriva Greciei*, paragraful 40, și *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 31).

82. De asemenea, prin Decizia nr. 404 din 10 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 6 mai 2008, Curtea Constituțională a reținut că, deși principiul stabilității/securității raporturilor juridice nu este în mod expres

consacrat de Constituția României, acest principiu se deduce atât din prevederile art. 1 alin. (3), potrivit cărora România este stat de drept, democratic și social, cât și din preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa. În legătură cu acest principiu, instanța de la Strasbourg a reținut că „unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice” (Hotărârea din 6 iunie 2005, pronunțată în *Cauza Androne împotriva României*, Hotărârea din 7 octombrie 2009, pronunțată în *Cauza Stanca Popescu împotriva României*). Curtea europeană a mai statuat că, „odată ce Statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabile pentru a evita pe cât este posibil *insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții*” (Hotărârea din 1 decembrie 2005, pronunțată în *Cauza Păduraru împotriva României*, Hotărârea din 6 decembrie 2007, pronunțată în *Cauza Beian împotriva României*). Curtea Constituțională, prin jurisprudența sa, precum și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 5 ianuarie 2000, pronunțată în *Cauza Beyeler împotriva Italiei*, Hotărârea din 23 noiembrie 2000, pronunțată în *Cauza Ex-regele Greciei și alții împotriva Greciei*, și Hotărârea din 8 iulie 2008, pronunțată în *Cauza Fener Rum Patrikligi împotriva Turciei*) au statuat că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al normei (a se vedea în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (a se vedea și Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1274 din 22 decembrie 2020, paragraful 88).

83. Din această perspectivă, aplicând în cauza dedusă judecării considerentele de principiu rezultate din jurisprudența instanței de contencios constituțional, **Curtea constată că dispozițiile criticate cuprind reglementări insuficient elaborate și lipsite de precizie și previzibilitate. Astfel, în ceea ce privește veniturile din pensii care au o parte contributivă și o parte necontributivă, categorie reprezentată de pensiile de serviciu, Curtea observă că, actele normative din acest domeniu reglementează cuantumul pensiei de serviciu în funcție de o cotă procentuală raportată la venitul obținut pe o anumită perioadă, respectiv un anumit număr de luni calendaristice. Or, textul de lege criticat nu precizează partea contributivă avută în vedere la determinarea impozitului, respectiv — cea determinată prin raportare la întreaga perioadă contributivă, sau**

doar la lunile calendaristice valorificate pentru stabilirea bazei de calcul al pensiei de serviciu. O asemenea inconsistență normativă reprezintă o încălcare a prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

84. De asemenea, tot pentru categoria pensiilor de serviciu, Curtea constată că reglementarea criticată face trimitere la două repere în vederea stabilirii bazei impozabile: nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat. În ceea ce privește cel de-al doilea indicator, Curtea reține că acesta este stabilit anual, prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, pe baza datelor statistice calculate și publicate de Institutul Național de Statistică. În ceea ce privește primul indicator, Curtea observă că textul criticat se referă la câștigul salarial mediu net, cu precizarea unei modalități de calcul care face trimitere la câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, ceea ce face ca și acest indicator să fie variabil. Or, din moment ce indicatorii nu sunt constanți, iar valoarea lor se stabilește anual, odată cu adoptarea legii bugetului de stat pe anul respectiv, se creează premisele unei recalculări anuale a pensiei de serviciu aflate în plată, prin raportare la fiecare nou nivel al câștigului salarial mediu brut și al câștigului salarial mediu net. O asemenea reglementare este lipsită de previzibilitate întrucât supune calculul pensiei de serviciu unei permanente fluctuații în funcție de cei doi indicatori. În consecință, această modalitate de calcul reprezintă o măsură care echivalează cu o diminuare a bazei de calcul, ceea ce este neconstituțional prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală.

85. Totodată, Curtea reamintește că, în jurisprudența sa, a reținut că principiul constituțional al previzibilității legii are o semnificație aparte în materie fiscală, unde regulile sunt tehnice și complexe și se adresează contribuabililor nespécialiști. Raporturile de drept fiscal sunt consacrate la nivel constituțional de art. 56, intitulat *Contribuții financiare*, care prevede următoarele: „(1) Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice. (2) Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale. (3) Orice alte prestații sunt interzise, în afara celor stabilite prin lege, în situații excepționale”. De asemenea, art. 139 alin. (1) din Constituție prevede că „Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege”. Cu alte cuvinte, obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice trebuie să se realizeze numai în cadrul unui sistem legal de impuneri, care să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale. Normele constituționale, atunci când fac referire la „sistemul legal de impuneri” și la stabilirea veniturilor la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat „numai prin lege”, generează în sarcina statului nu numai obligația de a stabili un sistem care să țină seama de realitatea specifică a contribuabililor, pe de o parte, și de nevoile statului, adică de dimensiunile cheltuielilor publice, pe de altă parte, ci și obligația ca acest sistem să se fundamenteze pe lege, deci pe un cadru legislativ riguros reglementat, clar și coerent, care să asigure previzibilitate atât pentru contribuabil, cât și pentru stat. **Dreptul legiuitorului de a reglementa formarea, administrarea, întrebuințarea și controlul**

resurselor financiare ale statului, astfel cum rezultă din prevederile constituționale, nu este unul absolut, ci este supus exigențelor constituționale referitoare la principiul legalității și securității raporturilor juridice fiscale, în componenta privind calitatea normelor edictate. De altfel, potrivit dispozițiilor art. 3 din Codul fiscal, unul dintre principiile fiscalității este cel referitor la certitudinea impunerii [art. 3 lit. b)] care vizează „elaborarea de norme juridice clare, care să nu conducă la interpretări arbitrare, iar termenele, modalitatea și sumele de plată să fie precis stabilite pentru fiecare plătitor, respectiv aceștia să poată urmări și înțelege sarcina fiscală ce le revine [...]” (Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, precitată, paragraful 89).

86. Or, textul de lege criticat prevede o bază impozabilă a cărei modalitate de calcul, așa cum s-a arătat mai sus, este incertă și insuficient reglementată, ceea ce este contrar prevederilor art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție în coroborare cu cele ale art. 56 alin. (2) și ale art. 139 alin. (1) din Legea fundamentală. Pensiile au o anumită bază de calcul stabilită de legiuitor, ceea ce determină clasificarea acestora în pensii acordate pe baza principiului contributivității și pensii de serviciu, însă, în ceea ce privește baza de impozitare a pensiilor de serviciu, aceasta nu poate fi o măsură care să echivaleze cu o diminuare a bazei de calcul al acestora, întrucât se încalcă dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

87. În continuare, Curtea observă că, din categoria pensiilor de serviciu pentru care legiuitorul a stabilit un impozit în funcție de partea contributivă și cea necontributivă a acestora fac parte și pensiile magistraților. Așa cum s-a subliniat în jurisprudența Curții, ca principiu, orice reglementare referitoare la salarizarea și stabilirea pensiilor magistraților trebuie să respecte cele două principii, al independenței justiției și al statului de drept, cadrul constituțional actual fundamentând securitatea financiară a magistraților (Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, paragraful 127).

88. Referitor la rațiunea instituirii pensiilor de serviciu ale magistraților, Curtea a reținut că pensia de serviciu a fost instituită în vederea stimulării stabilității în serviciu și a formării unei cariere în magistratură, ea constituind o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutelor speciale cărora trebuie să li se supună magistrații. Astfel, aceste statute speciale stabilite de Parlament prin legi sunt mult mai severe, mai restrictive, impunând magistraților obligații și interdicții pe care celelalte categorii de asigurați nu le au. Acestora le sunt interzise activități ce le-ar putea aduce venituri suplimentare, care să le asigure posibilitatea efectivă de a-și crea o situație materială de natură să le ofere după pensionare menținerea unui nivel de viață cât mai apropiat de cel avut în timpul activității.

89. Prin Decizia nr. 467 din 2 august 2023, precitată, paragrafele 113-115, Curtea a statuat, în jurisprudența sa, în ceea ce privește componenta instituțională a independenței justiției, că aceasta acoperă sistemul judiciar în întregime și implică existența unor garanții, cum ar fi: statutul magistraților (condițiile de acces, procedura de numire, garanții solide care să asigure transparența procedurilor prin care sunt numiți magistrații, promovarea și transferul, suspendarea și încetarea funcției), stabilitatea sau inamovibilitatea acestora, garanțiile financiare, independența administrativă a magistraților, precum

și independența puterii judecătorești față de celelalte puteri în stat, securitatea financiară, care presupune și asigurarea unei garanții sociale, cum este pensia de serviciu a magistraților. În concluzie, **Curtea a constatat că principiul independenței justiției apără pensia de serviciu a magistraților, ca parte integrantă a stabilității financiare a acestora, în aceeași măsură în care apără celelalte garanții ale acestui principiu. Statutul constituțional al magistraților impune acordarea pensiei de serviciu ca o componentă a independenței justiției, garanție a statului de drept**, prevăzut de art. 1 alin. (3) din Constituție (Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, precitată, paragraful 124, Decizia nr. 873 din 9 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 15 ianuarie 2021, și Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000, precitată).

90. Totodată, Curtea a fixat reperele de natură constituțională în materia pensiei de serviciu a magistraților, limitând marja de apreciere a legiuitorului în procesul de legiferare: principiul independenței justiției, corolar al principiului statului de drept, este garantat, la nivel constituțional, de statutul magistraților, dezvoltat prin lege organică, ce cuprinde o serie de incompatibilități și interdicții, precum și responsabilitățile și riscurile pe care le implică exercitarea acestei profesii, și impune acordarea pensiei de serviciu acestei categorii profesionale.

91. Curtea a subliniat de nenumărate ori în jurisprudența sa (Decizia nr. 39 din 29 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 12 martie 2004, sau Decizia nr. 683 din 27 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 479 din 12 iulie 2012) importanța principiului *est modus în rebus* atunci când legiuitorul condiționează accesul la beneficiul unui drept de îndeplinirea anumitor exigențe, acesta trebuind să se orienteze după criterii raționale, neputând face abstracție, pe de o parte, de realitatea de fapt și de drept existentă și, pe de altă parte, de previzibilitatea normativă care constituie un element intrinsec al statului de drept. Cu privire la stabilirea bazei de calcul al pensiei de serviciu a magistraților, Curtea, prin Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, precitată, a statuat că legiuitorul este ținut să respecte principiul independenței justiției, sub aspectul securității financiare a magistraților, care impune asigurarea unor venituri din pensii apropiate celor pe care magistratul le avea în perioada în care era în activitate (paragraful 143). Legea stabilește modul de calcul al pensiei de serviciu a magistraților, ținând seama de reperele rezultate din jurisprudența instanței constituționale, fundamentate pe principiul independenței justiției, precum și de reperele trasate în documentele internaționale privind statutul magistraților, astfel încât quantumul pensiei rezultat în urma aplicării dispozițiilor legale este apropiat de quantumul venitului ce reprezintă indemnizația pentru activitatea desfășurată în calitate de magistrat (paragraful 145). De asemenea, Curtea a făcut referire la anumite documente internaționale (paragrafele 123 și 144), care stabilesc plata unei pensii al cărei nivel trebuie să fie cât mai apropiat posibil de acela al ultimei remunerații primite pentru activitatea jurisdicțională. Aceste considerente ale deciziei Curții Constituționale fixează un obiectiv primordial, respectiv ca valoarea pensiei de serviciu să fie cât mai apropiată posibil de aceea a ultimei remunerații primite, ceea ce înseamnă că baza

de calcul al pensiei de serviciu trebuie să fie cât mai apropiată de quantumul venitului ce reprezintă indemnizația pentru activitatea desfășurată în calitate de magistrat, respectiv a funcției, gradului profesional și vechimii avute (a se vedea și Decizia nr. 467 din 2 august 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 7 august 2023, paragraful 110). Cu alte cuvinte, Curtea trebuie să analizeze dacă impunerea unui impozit progresiv, astfel cum este reglementat de textul de lege criticat în prezenta cauză, afectează baza de calcul al pensiei de serviciu a magistraților.

92. Or, Curtea constată că reglementarea acestui tip de impozit prin raportare la partea contributivă și partea necontributivă a pensiei de serviciu, pe de o parte, precum și prin raportare la doi indicatori variabili, pe de altă parte, este de natură să afecteze baza de calcul al pensiei de serviciu a magistraților, prin instituirea unei distincții între cele două părți ale pensiei de serviciu, cărora li se aplică diferite cote de impozitare, distincție care nu a fost avută în vedere de legiuitor în stabilirea quantumului pensiei de serviciu a magistraților (80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării).

93. Mai mult, în lipsa unei alte reglementări privind calculul părții contributive a pensiei de serviciu a magistraților, singurul reper este dat de capitolul II din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1089 din 4 decembrie 2023, care se referă la determinarea quantumului pensiei (contributive) prin „*înmulțirea numărului total de puncte realizat de asigurat cu valoarea punctului de referință*” [art. 83 alin. (1)]. Totodată, potrivit aceluiași act normativ, „*numărul total de puncte realizat de asigurat se obține din însumarea punctajelor anuale ale acestuia și a numărului de puncte de stabilitate*” [art. 85 alin. (1)], în condițiile în care stagiul complet de cotizare este de 35 de ani. Or, pentru magistrați, stagiul complet de cotizare pentru acordarea pensiei de serviciu este de 25 de ani, iar baza de calcul prevăzută de lege se referă la ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării. Rezultă că există cel puțin două modalități de calcul al părții contributive a pensiei de serviciu, respectiv cea care se raportează la întregul stagiul de cotizare și cea care se referă la ultimele 48 de luni din stagiul de cotizare.

94. În consecință, art. 101 din Codul fiscal se îndepărtează de la reglementarea constituțională incidentă în ceea ce privește pensiile de serviciu ale magistraților, respectiv asigurarea unor venituri din pensii apropiate celor pe care magistratul le avea în perioada în care era în activitate, care să răspundă, astfel, necesității de a asigura securitatea financiară a magistratului, încălcând, astfel, componenta instituțională a independenței justiției, ceea ce determină nerespectarea prevederilor art. 124 alin. (3) cu referire la art. 1 alin. (3) și (5), precum și art. 147 alin. (4) din Constituție.

95. În ceea ce privește venitul lunar din pensii care are doar componentă necontributivă, Curtea reține că în cazul pensiilor militare nu există componenta contributivă, iar întregul quantum al pensiei se plătește de la bugetul de stat (Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, paragraful 118), ceea ce înseamnă că

instituirea impozitului progresiv reglementat de art. 101 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal are în vedere această categorie de pensii.

96. Având în vedere faptul că textul de lege antereferit face trimitere la cei doi indicatori analizați mai sus, nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, Curtea constată că și această modalitate de calcul este neconstituțională, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție.

97. În continuare, Curtea reține că prin Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, paragrafele 117-121, a analizat rațiunea instituirii pensiilor militare și a constatat că acestea au fost reglementate în vederea stimulării stabilității în serviciu și a formării unei cariere în rândul cadrelor militare permanente și nu reprezintă un privilegiu, ci este justificată în mod obiectiv, ea constituind o *compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutelor speciale cărora trebuie să li se supună militarii*. Curtea a reținut că specificul activității militarilor le impune acestora obligații și interdicții severe, precum și riscuri sporite, ceea ce justifică în mod obiectiv și rezonabil o diferențiere a regimului juridic de pensionare față de regimul stabilit pentru alți asigurați care nu sunt supuși aceluiași exigențe, restricții și riscuri. Curtea reține că sistemul pensiilor militare de stat acoperă riscurile activității specifice sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională, interzicerea sau restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți din Constituția României, precum și pierderile de venituri datorate invalidității, bătrâneții sau decesului (art. 4 din Legea nr. 223/2015). Aceste restrângeri sunt justificate de natura acestei profesii și de prestigiul de care trebuie să se bucure având în vedere că, în exercitarea funcției, cadrele militare sunt în serviciul națiunii și sunt investite cu exercițiul autorității publice. În același timp, având în vedere specificul activității cadrelor militare, care rezultă din dispozițiile art. 118 din Legea fundamentală, este firesc ca, în materie de salarizare, **cuantumul remunerației să nu poată fi supus negocierii părților raportului de serviciu**. Totodată, în acest sistem, este la fel de firesc ca aceste cadre militare, care au realizat venituri, să beneficieze de o pensie care să reflecte nivelul veniturilor realizate în perioada activă a vieții.

98. Este adevărat că, potrivit dispozițiilor art. 1 lit. a) și b) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 30 iunie 2010, pensiile militare de stat, precum și pensiile de stat ale polițiștilor și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciarelor au fost integrate în sistemul general de pensii publice. Suprimarea regimului distinct al pensiilor militare și integrarea acestora în sistemul public de pensii s-au realizat prin recalcularea lor impusă prin dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 119/2010, iar Curtea Constituțională a respins, într-un număr semnificativ de decizii, criticile ridicate împotriva acestor măsuri, atât în cadrul realizării controlului *a priori* de constituționalitate (deciziile nr. 871 și nr. 873 din 25 iunie 2010, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010), cât și, ulterior, în cadrul realizării controlului *a posteriori* de constituționalitate

(a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.051 din 11 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 12 februarie 2013, Decizia nr. 327 din 25 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 29 august 2013). Curtea reamintește însă că, la data pronunțării Deciziei nr. 871 din 25 iunie 2010, precitată, care a generat o jurisprudență bogată, Curtea Constituțională constatase existența unei situații de criză economică (Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009). Ca atare, interpretarea Deciziei nr. 871 din 25 iunie 2010 (și a întregii jurisprudențe a Curții Constituționale bazate pe aceasta) trebuie raportată la situația excepțională de criză economico-financiară în care s-a găsit statul român, în contextul obiectiv al crizei economico-financiare mondiale, aspect care s-a încadrat în cerința apărării securității sale naționale (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 467 din 2 august 2023, paragraful 145).

99. De altfel, Curtea observă că, prin Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 556 din 27 iulie 2015, legiuitorul a reintrodus pensia militară, Curtea stabilind că este un tip de pensie mai avantajos decât alte tipuri de pensii, acordate altor categorii profesionale, legiuitorul întemeindu-și această opțiune legislativă pe principiul recunoștinței față de loialitatea, sacrificiile și privațiunile suferite de militari, polițiști și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și familiile acestora pe timpul carierei (Decizia nr. 225 din 17 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 615 din 17 iulie 2018, paragraful 20). Simpla calitate de militar, polițist sau funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciare ori desfășurarea muncii în condițiile pe care aceste profesii le presupun sau chiar în condiții mai vătămătoare nu sunt suficiente pentru a obține dreptul la pensie militară de stat, esențială fiind îndeplinirea cerințelor de vârstă și de vechime, prevăzute de lege. Aceste condiționări decurg din însăși esența dreptului la pensie de serviciu (Decizia nr. 659 din 30 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 18 ianuarie 2019).

100. În consecință, Curtea constată că pensiile militare sunt instituite în considerarea statutului categoriei profesionale căreia i se acordă și, odată acordate, legiuitorul trebuie să prezinte rațiuni suficiente de puternice care să justifice eliminarea lor. Însă, pentru că în cazul acestui tip de pensii nu există componentă contributivă, întregul cuantum fiind suportat de la bugetul de stat, Curtea mai reține și că legiuitorul nu se bucură de aceeași marjă de apreciere pe care o are cu privire la celelalte tipuri de pensii reglementate prin legi speciale, care au și componentă contributivă și un supliment acordat de stat, în sensul că ar fi liber să acorde, să modifice sau să suprimă componenta suplimentară a pensiei de serviciu, în funcție de posibilitățile financiare ale statului.

101. Cu alte cuvinte, având în vedere faptul că, în actualul context legislativ, pensiile militare sunt suportate integral de la bugetul de stat, Curtea reține că acestea intră sub incidența dreptului la pensie garantat de art. 47 alin. (2) din Constituție. O interpretare contrară ar însemna că unei categorii de cetățeni, așa cum este cazul militarilor, i se neagă dreptul la

pensie, ca drept fundamental, pe motiv că pensia nu este stabilită pe principiul contributivității și că nu se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat, ci din bugetul de stat. Or, dispozițiile constituționale ale art. 47 alin. (2) consacără, printre altele, dreptul la pensie pentru toți cetățenii, în condițiile prevăzute de lege. O astfel de viziune este și în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care menționează că, deși statele au libertatea deciziei de a institui sau nu un sistem de protecție socială sau de a alege tipul sau nivelul prestațiilor ce trebuie acordate, din momentul în care un stat contractant instituie o legislație prin care se prevede plata unei prestații sociale — indiferent că acordarea acestei prestații depinde sau nu de plata prealabilă a unor contribuții —, această legislație trebuie considerată ca generând un interes patrimonial în temeiul câmpului de aplicare a art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, paragraful 104).

102. Întrucât pensia militară nu are parte contributivă care să beneficieze de protecția art. 47 alin. (2) din Constituție așa cum a fost interpretat în jurisprudența Curții, rezultă că, în mod necesar, cadrele militare nu au garantată o pensie rezultată prin aplicarea principiului contributivității. Așadar, situația cadrelor militare pensionate este incertă și supusă variației măsurilor luate potrivit politicii fiscale a statului, întrucât veniturile din viața pasivă a acestora depind exclusiv de posibilitățile financiare ale statului la un moment dat.

103. Or, și pentru această categorie de cetățeni statul are obligația de a plăti o pensie prin care să se asigure mijloacele de subsistență persoanelor care, în timpul vieții active, și-au asumat restrângerile specifice acestei profesii, pensie care să reflecte nivelul veniturilor realizate în perioada activă a vieții. Dreptul la pensie de serviciu pentru cadrele militare se acordă în considerarea faptului că, odată cu înaintarea în vârstă și ca urmare a uzurii fizice și psihice determinate de exercitarea activității profesionale o perioadă mai îndelungată, capacitatea persoanei de a munci se diminuează, impunând retragerea din viața profesională, iar statul compensează pierderea veniturilor provenite din remunerarea muncii prin acordarea dreptului la pensie (Decizia nr. 659 din 30 octombrie 2018, precitată, paragraful 20). Astfel, deși în jurisprudența anterioară a Curții s-a reținut că doar pensia contributivă intră sub incidența prevederilor art. 47 alin. (2) din Constituție, în realitate, textul constituțional anterferit, în corelare cu dispozițiile art. 118 din Constituție, este aplicabil și pensiilor militare. Din această perspectivă, crearea unui sistem de impozitare proporțională progresivă asupra pensiilor cadrelor militare, care să înlocuiască sistemul de impozitare proporțională cu valoare fixă, este de natură să accentueze dependența cadrelor militare pensionate de posibilitățile financiare ale statului și să creeze incertitudine asupra veniturilor acestora, ceea ce este contrar dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

104. Totodată, în ceea ce privește instituirea unui sistem de impozitare proporțională progresivă asupra celorlalte pensii de serviciu stabilite prin legi speciale, Curtea constată că legiuitorul a stabilit în mod variat modalitatea de calcul al acestor pensii, fără a avea un numitor comun al acestora, respectiv criterii fixe.

Curtea observă că reglementările legale adoptate de-a lungul timpului au adus în discuție impozitarea veniturilor din pensii în vederea sporirii veniturilor bugetului de stat, însă, dinamica legislativă demonstrează că instituirea impozitării progresive este, în fapt, imposibil de realizat din cauza modalității de calcul eterogene al pensiilor și al bazelor de impunere, astfel încât numai impozitarea unică, proporțională cu valoare fixă este realistă în actualul context legislativ. În consecință, Curtea reține că, având în vedere și caracteristicile fiscalității, care nu poate diferenția impozitele pe criteriul grupelor sau categoriilor de cetățeni, se impune aplicarea unui sistem de impozitare proporțională cu valoare fixă. Această concluzie este în concordanță și cu jurisprudența în materie a Curții Constituționale, în care s-a reținut că persoanelor aflate în aceeași situație juridică, respectiv beneficiarii de venituri din pensii și/sau indemnizații pentru limită de vârstă acordate în baza unor legi sau statute speciale, li se aplică același tratament juridic sub aspectul modului de fiscalizare a venitului, singura condiție impusă statului fiind aceea de a respecta principiul nediscriminării, astfel încât regimul fiscal privind pensiile obținute în baza unor legi sau statute speciale să fie aplicabil tuturor categoriilor de beneficiari ai unor astfel de pensii, fără distincție între pensiile militare și pensiile de serviciu (Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, paragraful 140).

105. Curtea subliniază că veniturile obținute de beneficiarii pensiilor din sistemul public și ai celor de serviciu stabilite prin legi speciale, inclusiv pensiile militare, au fost impozitate în perioada activă a acestora, tocmai pentru a contribui la cheltuielile publice, între care se află și veniturile din pensii, astfel încât nu există niciun motiv rezonabil pentru a se realiza o impozitare progresivă sau excesivă în perioada pasivă a vieții titularului pensiei. De altfel, Curtea constată că rațiunea diminuării treptate a procentului de impozitare aplicabil veniturilor din pensii, ajungând în prezent la 10%, procent cu privire la care se observă că este păstrat de legiuitor ca punct de referință pentru impozitarea pensiilor, a fost aceea de a reflecta cât mai fidel baza de calcul al pensiei, indiferent de tipul acesteia. Ca atare, sistemul de impozitare trebuie să fie identic pentru toți beneficiarii de pensii, așa cum s-a demonstrat în cele peste două decenii de aplicare a impozitului proporțional în valoare fixă, iar baza de calcul al pensiei, o dată stabilită de legiuitor, trebuie menținută și nu poate fi supusă unor modificări care, indirect, duc la diminuarea acesteia.

106. Curtea reține și că introducerea unui impozit progresiv asupra pensiilor de serviciu aflate în plată, coroborată cu un mod de calcul al impozitului care face deosebirea între partea contributivă a pensiei și partea necontributivă, reprezintă un eveniment viitor și incert de natură normativă, care afectează negativ un drept dobândit și care a intrat în sfera patrimonială a persoanei. Or, un drept patrimonial deja dobândit nu poate fi repus permanent în discuție, starea de incertitudine și nesiguranță neputând fi opusă unei situații juridice certe și definitiv consolidate. Așa cum a reținut Curtea în jurisprudența sa, neretroactivitatea este o garanție pentru cetățean, o protecție constituțională acordată în beneficiul său. Securitatea juridică cere și impune o protecție ascendentă, de sporire a garanțiilor referitoare la conservarea dreptului care a fost dobândit. Orice

încercare de reconsiderare a cuantumului veniturilor din pensiile aflate în plată prin impozitarea progresivă și ascendentă a acestora afectează securitatea juridică în componenta garanției de neretroactivitate a legii (a se vedea, în sensul celor de mai sus, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 678 din 28 noiembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1119 din 12 decembrie 2023, paragrafele 54-57, precum și Decizia nr. 467 din 2 august 2023, paragrafele 145 și 147-150).

107. Prin urmare, Curtea constată că, prin prisma art. 1 alin. (3) și (5), a art. 15 alin. (2) și a art. 44 alin. (1) teza întâi și alin. (2) din Constituție, impozitarea progresivă a pensiilor de serviciu aflate în plată, inclusiv a celor militare, este neconstituțională.

108. În ceea ce privește efectele unei decizii de admitere a excepției de neconstituționalitate, prin Decizia nr. 874 din 18 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2019, paragraful 49, Curtea a reținut că decizia de constatare a neconstituționalității face parte din ordinea juridică normativă, prin efectul acesteia prevederea neconstituțională încetându-și aplicarea pentru viitor. În aceste condiții, decizia de constatare a neconstituționalității se va aplica în privința raporturilor juridice ce urmează să se nască după publicarea sa în Monitorul Oficial al României, Partea I — *facta futura* —, însă, având în vedere că excepția de neconstituționalitate este, de principiu, o chestiune prejudicială, o problemă juridică a cărei rezolvare trebuie să precedă soluționarea litigiului cu care este conexă (a se vedea Decizia nr. 660 din 4 iulie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 2 august 2007) și un mijloc de apărare care nu pune în discuție fondul pretenției deduse judecării (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 5 din 9 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 74 din 31 ianuarie 2007), aceasta nu poate constitui doar un instrument de drept abstract, prin aplicarea deciziilor de constatare a neconstituționalității numai raporturilor juridice care urmează să se nască, deci unor situații viitoare ipotetice, întrucât și-ar pierde esențialmente caracterul concret. Așadar, aplicarea pentru viitor a deciziilor Curții vizează atât situațiile juridice ce urmează să se nască — *facta futura* —, cât și situațiile juridice *pendinte* (cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești la momentul publicării deciziei de admitere a excepției de neconstituționalitate, în care respectivele dispoziții sunt aplicabile — indiferent de invocarea excepției până la publicarea deciziei de admitere) și, în mod excepțional, acele situații care au devenit *facta praeterita*, respectiv cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate, indiferent dacă până la momentul publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei prin care se constată neconstituționalitatea acesteia au fost soluționate definitiv și irevocabil, cauze în care, prin exercitarea căii extraordinare de atac a revizuirii, decizia Curții Constituționale se va aplica și acestora (a se vedea Decizia nr. 404 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 28 din 10 ianuarie 2017, paragrafele 27-29).

109. Totodată, Curtea a stabilit că o decizie de admitere a excepției de neconstituționalitate se aplică și în cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate până la data publicării, altele decât cea în care a fost pronunțată decizia Curții

Constituționale, soluționate definitiv prin hotărâre judecătorească, ipoteză ultimă în care decizia de admitere constituie motiv de revizuire. În acest sens, în jurisprudența Curții s-a mai reținut că o decizie prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate profită atât autorilor acesteia, cât și autorilor aceleiași excepții, invocate anterior publicării deciziei, dar în alte cauze, soluționate definitiv (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 126 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 11 martie 2016, paragraful 26, precum și Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016, paragraful 21).

110. Însă, având în vedere cele reținute în cuprinsul prezentei decizii din perspectiva încălcării securității juridice, Curtea constată că, sub aspectul efectelor prezentei decizii, repararea prejudiciului patrimonial cauzat beneficiarilor pensiilor de serviciu aflate în plată se va realiza *ex officio*, indiferent dacă aceștia au promovat sau nu o acțiune în justiție, începând cu data introducerii impozitului progresiv în fondul activ al legislației, respectiv începând cu data de 1 ianuarie 2024, cu luarea în considerare, potrivit legii, a modificării plafonului neimpozabil prevăzut de art. 101 din Codul fiscal.

111. Totodată, în legătură cu efectele deciziilor Curții Constituționale, în ceea ce privește atât considerentele, cât și dispozitivul acestora, Curtea reține că, în jurisprudența sa, a statuat în mod constant că puterea de lucru judecat ce însoțește deciziile Curții Constituționale se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta, inclusiv efectului general obligatoriu al deciziilor de constatare a neconstituționalității (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, sau Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010).

112. De asemenea, potrivit jurisprudenței Curții, prin sintagma „considerente pe care dispozitivul deciziei Curții se sprijină” se înțelege ansamblul unitar de argumente care prezentate într-o succesiune logică realizează raționamentul juridic pe care se întemeiază soluția pronunțată de Curte, astfel încât nu poate fi acceptată teza potrivit căreia în conținutul unei decizii a Curții ar putea exista considerente independente de raționamentul juridic care converge la soluția pronunțată și implicit care nu ar împrumuta caracterul obligatoriu al dispozitivului actului jurisdicțional. Prin urmare, întrucât toate considerentele din cuprinsul unei decizii sprijină dispozitivul acesteia, Curtea a reținut că autoritatea de lucru judecat și caracterul obligatoriu al soluției se răsfrânge asupra tuturor considerentelor deciziei (a se vedea Decizia nr. 392 din 6 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 30 iunie 2017, paragraful 52).

113. Totodată, în ceea ce privește forța obligatorie a considerentelor pronunțate în deciziile Curții Constituționale, Curtea mai reține că prevederile art. 147 alin. (4) teza a doua din Constituție referitoare la efectul general obligatoriu și pentru viitor al deciziilor Curții nu disting nici în funcție de tipurile de decizii pe care Curtea Constituțională le pronunță, nici în funcție de conținutul acestor decizii, ceea ce conduce la concluzia că

toate deciziile instanței de contencios constituțional, în întregul lor, sunt general obligatorii. Curtea Constituțională s-a pronunțat în acest sens, de exemplu, prin Decizia nr. 206 din 29 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013, prin care a reținut, invocând jurisprudența sa anterioară, că „atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor

sunt general obligatorii și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept. În consecință, atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice urmează, în aplicarea legii criticate, să respecte cele stabilite de Curtea Constituțională în considerentele și dispozitivul prezentei decizii”.

114. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Sevastița Stoian în Dosarul nr. 58/98/2024 al Tribunalului Ialomița — Secția civilă, de Ștefania Stan în Dosarul nr. 965/3/2024 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Carmen Maria Zaharia în Dosarul nr. 89/98/2024 al Tribunalului Ialomița — Secția civilă, de Viorica Alionte în Dosarul nr. 335/113/2024 al Tribunalului Vrancea — Secția I civilă, de Călin George Hosu în Dosarul nr. 1.122/108/2024 al Tribunalului Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, de Daniela Brița și alții, de George Coca, precum și de Eugenia Ion în dosarele nr. 3.928/3/2024, nr. 4.493/3/2024 și nr. 3.061/3/2024 ale Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Marius Neculcea și Corina Corbaciuc în Dosarul nr. 1.037/108/2024 al Tribunalului Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, de Elena Cristina Lungu și alții în Dosarul nr. 155/90/2024 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, de Costel Catrinoiu în Dosarul nr. 187/98/2024 al Tribunalului Ialomița — Secția civilă, de Andrei Vlăduț Sebeșan și alții în Dosarul nr. 248/85/2024 al Tribunalului Sibiu — Secția I civilă, de Aurel Gogoci, Ion Micuț și Maria Nemoianu în Dosarul nr. 204/90/2024 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, de Doina Anghel și alții, de Viorica Cosma și Veronica Năstăsie, de Ioana Ilie și alții, precum și de Theodor Mrejeru în dosarele nr. 2.687/3/2024, nr. 3.064/3/2024, nr. 3.095/3/2024 și nr. 4.392/3/2024 ale Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Leontin Lungu și Alexandru Daniel Petre, de Rodica Dinu și Nicolae Coameșu, precum și de Mărioara Dicu în dosarele nr. 156/90/2024, nr. 329/90/2024 și nr. 408/90/2024 ale Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, respectiv de Oprica Mihaela Mărgineanu în Dosarul nr. 428/101/2024 al Tribunalului Mehedinți — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 101 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Tribunalului Ialomița — Secția civilă, Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalului Vrancea — Secția I civilă, Tribunalului Arad — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, Tribunalului Sibiu — Secția I civilă, precum și Tribunalului Mehedinți — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 decembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cristina Titirișcă